

לשכת רואי-חשבון

22.9.2019 – ערב ראה"ש תש"ף

ביטול/הפחתת ריבית, הפרשי הצמדה וקנסות במס הכנסה ומע"מ

הרשמה לדיוור לעדכוני מיסוי ועוד
באתר מיסים ועסקים בע"מ
www.ralc.co.il

רמי אריה, עו"ד רו"ח
rami@ralc.co.il

תוכן העניינים

- שיעור הקנס בדיני המס מהווה תקרה
- הגדרת ריבית, הפרשי הצמדה וקנסות
- הסמכות לבטל/להפחית ריבית, הפרשי הצמדה וקנסות במס הכנסה ומע"מ
- סמכות ביהמ"ש לביטול/הפחתה
- נוהל פנימי - האצלת סמכות למתן הקלות במערכי מס הכנסה וניכויים
- הוראת ביצוע מס הכנסה 6/2012
- נוהל מע"מ - ויתור על ריבית, הפרשי הצמדה וקנסות
- פסיקה

שיעור הקנס בדיני המס מהווה תקרה ושיעורו הסופי של הקנס כפוף לנסיבות עניין

ע"א 461/69, ביטון נ' הממונה על מס בולים

קביעת המחוקק כי יש להטיל קנס בסך 100 לירות

היא קביעה לתקרת הקנס

ושיעורו הסופי ייקבע לפי הנסיבות

בשיקול דעת של הממונה

ובכפוף לביקורת בית המשפט

הפחתה/ביטול הצמדה, ריבית וקנסות

סעיף 95(א) לחוק מע"מ

"לא ניהל החייב במס פנקסי חשבונות או רשומות כפי שנקבע, או שניהלם בסטיה מהותית... רשאי המנהל להטיל קנס של 1% מסך כל מחיר עסקאותיו או מסך כל השכר והריווח... ובלבד שהקנס לא יפחת מ-321 שקלים חדשים לחודש..."

ע"ש 97/88, ביטון מרדכי נ' מנהל מס ערך מוסף (9/1989)

ביהמ"ש קבע, כי יש לקרוא את הוראות סעיף 95 לחוק מע"מ, כאילו כתוב בו שהקנס יהיה עד 1% וקרא למנהל לשקול את גובה הקנס בכל מקרה לגופו.

"סבורני כי אכן על הקנס להיות יחסי בין היתר, לשיעור ההעלמה (הישירה או העקיפה) ולא יחסי לשיעור המחזור כולו, בלבד. שאם לא תאמר כן נמצא אתה מטיל על שני מעלימים, אשר להם מחזור שווה, קנס בשיעור דומה, אף שאחד העלים 50% ממחזורו וחברו העלים 15% אחוז ממחזורו, ונמצאת מידת הדין לוקה... אין לומר כי הקנס המירבי בשיעור 1% נועד למי שהעלים את כל מחזורו, אלא יש להטיל את הקנס המירבי על החמורים מבין המקרים המצויים ויש להפחיתו לגבי מקרים קלים יחסית."

4

ריבית, הצמדה וקנסות

■ הגדרת ריבית והפרשי הצמדה (סעי' 159א(א) לפק', סעי' 93 לחוק מע"מ):

" תוספת לסכום שמדובר בו השווה לסכום האמור כשהוא מוכפל בשיעור עליית המדד בתקופה הנדונה, בתוספת ריבית בשיעור של 4% לשנה על הסכום שמדובר בו לאחר שנוספו לו הפרשי הצמדה כאמור... לענין זה –

"מדד" - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה..."

■ הפרשי הצמדה וריבית (נוהל ויתור במע"מ) – "אמצעי לגביית הערך הכלכלי הכולל של החוב שנוצר. הפרשי הצמדה נועדו לשמור על הערך הריאלי של קרן החוב, והריבית מהווה את מחיר השימוש בכספים שהיו אמורים להיות משולמים למדינה כמס במועד הקבוע בחוק, אולם נותרו בידי העוסק".

■ קנסות (נוהל ויתור במ"ה) – "מטרת הקנסות והעיצום הכספי להרתיע את ציבור הנישומים מאי קיום הוראות הדין".

הסמכות להפחית/לבטל

הצמדה, ריבית וקנסות במס הכנסה

מינוי סגני מנהל

לפי פקודת מס הכנסה

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 1 ו-229 לפקודת מס הכנסה¹ (להלן – הפקודה), אני ממנה לסגן מנהל לעניין סעיפים 192 ו-195ד(ב) לפקודה את בעלי המשרות ברשות המסים בישראל המפורטים להלן:

- (1) פקיד שומה א';
- (2) סגן פקיד שומה א';
- (3) מנהל תחום בכיר (גבייה);
- (4) מנהל תחום (גובה ראשי);
- (5) סגן מנהל תחום (סגן גובה ראשי);
- (6) ממונה (רכז חוליה);
- (7) מנהל תחום (רכז בכיר).

מנהל רשות המסים בישראל רשאי להורות, מזמן לזמן, לגבי מי מבעלי המשרות כאמור, את סוגי החיוב ואת גובה תקרת הסכומים שאותם הוא רשאי להקטין או לבטל, כאמור באותם סעיפים, לפי העניין.

ה' באדר התשס"ט (1 במרס 2009)
(חמ 768-3)

רוני בראון
שר האוצר

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120; ס"ח התשס"ח, עמ' 84 (92).

***רשומות, ילקוט
פרסומים 5931,
מיום 16.3.2009**

הסמכות להפחית/לבטל הצמדה, ריבית וקנסות במס הכנסה

סמכות מנהל רשות המסים - סעיף 192 לפקודת מס הכנסה:

"המנהל רשאי להקטין את שיעור הריבית או הפרשי הצמדה וריבית לפי הסעיפים 186, 187 ו-190 ואת סכום הקנס לפי סעיפים 188, 190, 190א, 191א ו-191ג או לוותר עליהם לחלוטין,

אם הוכח להנחת דעתו כי הפיגור שגרם לחובת התשלום לא נגרם על ידי מעשה או מחדל התלויים ברצונו של הנישום...

אם הוכח להנחת דעתו כי הנישום לא ידע את סכום המס המדוייק המגיע ממנו בטרם הגיש את הדו"ח;

ואולם המנהל לא יהא רשאי להקטין את שיעור הריבית או הפרשי הצמדה וריבית לפי סעיפים 186, 187 ו-190 בשל כך בלבד שהנישום שילם את מקדמותיו כדין או שהמס נוכה ממנו כדין, או ששילם את המס המגיע ממנו על פי הדו"ח עם הגשתו".

הסמכות להפחית/לבטל הצמדה, ריבית וקנסות במע"מ

סמכות מנהל מע"מ - סעיף 100 לחוק מע"מ:

"המנהל רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, לוותר על כפל מס, קנס, הפרשי הצמדה וריבית והוצאות, או להפחיתם,
ורשאי הוא להמיר קנס על פי סעיפים 96 ו-98(ב) בהפרשי הצמדה וריבית כאמור בסעיף 97".

סמכות ביהמ"ש להפחית/לבטל

הצמדה, ריבית וקנסות

סמכות ביהמ"ש במס הכנסה – סעיף 156 לפק':

"בית המשפט יאשר, יפחית, יגדיל או יבטל את השומה או יפסוק בערעור באופן אחר כפי שיראה לנכון, והודעה על ההכנסה החייבת ועל סכום המס, אשר על המערער לשלם - לפי החלטת בית המשפט - תימסר לשני הצדדים."

סמכות ביהמ"ש במע"מ - סעיף 83(ה) לחוק מע"מ:

"בית המשפט יאשר, יפחית, יגדיל או יבטל את השומה, או יפסוק באופן אחר כפי שיראה לנכון".

נוהל פנימי - האצלת סמכות למתן הקלות במערכי מס הכנסה וניכויים (מיום 2.11.2011)

בעלי תפקיד המוסמכים להעניק הקלות במ"ה:

לכל אחד מבעלי התפקיד
סמכות שונה לעניין
פריסת התשלומים
ותקרת גובה ההפחות
(פירוט בהמשך)

- פקיד שומה
- סגן פקיד שומה
- ממונה (רכז חוליה)
- מנהל תחום (רכז בכיר)
- מנהל תחום בכיר (גביה)
- מנהל תחום (גובה ראשי)
- סגן מנהל תחום (סגן גובה ראשי)

נוהל פנימי - האצלת סמכות למתן הקלות
במערכי מס הכנסה וניכויים (מיום 2.11.2011)

”שימוש בסמכויות להקלות יעשה רק במקרים חריגים ובהתאם להנחיות...
תוך רישום מפורט של הטעמים המיוחדים למתן ההקלות”

תנאי סף לויתור – לנישום לא קיימים חובות מס ביתר מערכי המס

(מ"ה / ניכויים / מסמ"ק / מע"מ / מכס / קנס מנהלי).

חריג – פקיד השומה בלבד, רשאי לאשר הקלות, מנימוקים שיירשמו.

במקרים החורגים מהסמכויות שניתנו לפקיד השומה,

יש לפנות לסמנכ"ל בכיר לאכיפת הגבייה !!! רצויה המלצת פקיד השומה

נוהל פנימי - האצלת סמכות למתן הקלות במערכי מס הכנסה וניכויים (מיום 2.11.2011)

השיקולים למתן הקלה/ויתור על ריבית והפרשי הצמדה:

תנאי סף:
הוגשו כל הדוחות
החודשיים
והשנתיים

- נכות קשה/מחלה של הנישום/קרובו
- נתמכי סעד קשים
- נרקומן בתהליך גמילה
- גיל מבוגר ללא נכסים למימוש
- מתקיים מהכנסה מביטוח לאומי
- שכיר המקבל השלמת הכנסה
- אירועים טרגיים (שכול, עבריינות במשפ'...)
- כינוס, פש"ר, פירוק
- יכולת כלכלית של הנישום ובת זוגו...

נוהל פנימי - האצלת סמכות למתן הקלות

במערכי מס הכנסה וניכויים (מיום 2.11.2011)

הגבלת תקרות למתן הקלה/ויתור על הצמדה/ריבית ופריסת תשלומים:

סמכות	בעל תפקיד	סעיף חוק
עד 24 תשלומים (חוב מעל 1 מש"ח) עד 18 תשלומים עד 12 תשלומים	פ"ש פ"ש/סגנו/גובה ראשי סגן גובה ראשי	186 – פריסת תשלומים חוב משומה
עד 8 תשלומים עד 6 תשלומים עד 4 תשלומים	פ"ש/סגנו גובה ראשי סגן גובה ראשי	186 – פריסת תשלומים חוב ממקדמות
עד 30,000 ₪ (ללא הגבלה) עד 200,000 ₪ (מוגבל עד 50% מהיתרה*) עד 500,000 ₪ (חוב בשנה צוברת 1993)	פ"ש	192 – הפחתת הפרשי הצמדה ורבית
עד 65,000 ₪ (מוגבל עד 50% מהיתרה*)	סגן פ"ש	
עד 5,000 ₪ (ללא הגבלה) עד 10,000 ₪ (מוגבל עד 50% מהיתרה*)	גובה ראשי	

נוהל פנימי - האצלת סמכות למתן הקלות במערכי מס הכנסה וניכויים (מיום 2.11.2011)

ועדה משרדית לאישור מתן הקלות בהצמדה וריבית:

- רלוונטי לתיקים בהם סכום ההקלה בין 50,000 - 200,000 ₪.
- חברי הרכב הוועדה: פ"ש/סגנו, גובה ראשי ורכז חוליה.
- חובה לפרט על גבי כל בקשה שנדונה את הנימוקים לאישור/דחייה.

ועדה משרדית לאישור מתן הקלות בהצמדה וריבית בשנה צוברת (1993):

- חברי הרכב הוועדה: פ"ש (חובה), גובה ראשי ורכז חוליה.
- הקלות עד 500,000 ₪ מיתרת ההצמדה והריבית בתיק. הוועדה תדון במצבת החובות הקיימת בתיק ללא ביצוע פקודת יומן והעברות תשלומים בשנה הצוברת שיגרמו לשינוי היתרות במצב החשבון.

נוהל פנימי - האצלת סמכות למתן הקלות במערכי מס הכנסה וניכויים (מיום 2.11.2011)

השיקולים למתן הקלה/ויתור בקנסות ו/או בעיצום כספי:

תנאי סף:
הוגשו כל
הדוחות
החודשיים
והשנתיים

- שירות מילואים פעיל
- מחלה לרבות מחלת קרוב
- שהות בחו"ל
- איחור חד פעמי
- כינוס נכסים, פשיטת רגל, פירוק
- קשיים בגביית הקנס/העיצום
- הוכח להנחת דעתו של פקיד השומה/סגנו
- כי מדובר בטעות בתום לב

נוהל פנימי - האצלת סמכות למתן הקלות

במערכי מס הכנסה וניכויים (מיום 2.11.2011)

דוג' להגבלת תקרות למתן הקלה/ויתור על קנסות ועיצום כספי:

סמכות	בעל תפקיד	סעיף חוק
כל סכום ₪ 100,000 ₪ 50,000	פ"ש/סגנו גובה ראשי סגן גובה ראשי	חוק המסים – קנס פיגור בתשלום
₪ 40,000 ₪ 20,000	פ"ש/סגנו גובה ראשי	190(א)(1)+(2) – קנס פיגור בתשלום מקדמות/ הקטנת מקדמה לא מוצדקת
כל סכום	פ"ש/סגנו	190א – קנס בגין פער בניכוי מס במקור
כל סכום ₪ 50,000 ₪ 30,000	פ"ש/סגנו גובה ראשי/רכז חוליה מרכזית סגן גובה ראשי	188 – קנס אי הגשת דו"ח שנתי/הצהרת הון במועד
כל סכום ₪ 100,000 ₪ 100,000	פ"ש/סגנו רכז חוליה מרכזית גובה ראשי (במסגרת כלל החובות בתיק)	195ד(ב) – עיצום כספי

נוהל פנימי - האצלת סמכות למתן הקלות
במערכי מס הכנסה וניכויים (מיום 2.11.2011)

הוראת ביצוע מס הכנסה 6/2012:

לאחר גילוי עבירה מנהלית ו/או לאחר קבלת המלצה להטיל קנס מנהלי מצד בעלי התפקידים המתאימים במשרד השומה, יפעל עובד הקנסות המנהליים כדלהלן:

- יש לזמן את הנישום כדי לאפשר לו להשמיע את טענותיו.
- יש לערוך פרוטוקול של השימוע, בו יירשמו הסבריו כלשונם לעניין המחדל.
- עובד הקנסות המנהליים יפנה למפקח על מנת לקבל אישור להטיל את הקנס המנהלי, יציג בפניו את הפרוטוקול, את העובדות שהעלו הבדיקות ועובדות רלוונטיות נוספות אם ישנן. המפקח ישקול האם להטיל קנס או האם די בהפעלת קנס אזרחי ואמצעי אכיפה אחרים במישור האזרחי, כגון: קנסות אזרחיים, עיצומים כספיים וכו'.
- אם כתוצאה מההזמנה הסיר הנישום את המחדל טרם השימוע, אזי ישקול המפקח בתיאום עם היועץ המשפטי של המשרד שלא להטיל קנס מנהלי, ולהסתפק בסנקציות האזרחיות על פי הפקודה.
- אם ניתנה שהות להסרת המחדל לפני הטלת הקנס המנהלי, והנישום לא עמד במועד שנקבע לו או לא הופיע לזימון ללא סיבה מספקת - אזי יוטל עליו קנס מנהלי.

נוהל מע"מ - ויתור על ריבית

הפרשי הצמדה וקנסות מיום 19.4.2008:

חלק 16.3 לנוהל- השיקולים לויתור על הפרשי הצמדה וריבית:

■ מצב אישי של העוסק

- מחלה קשה של העוסק/קרובו
- נכות קשה
- אסון במשפחה
- אסיר לשעבר בשיקום
- נרקומן בהליכי גמילה
- נתמך סעד קשה
- גיל מבוגר מאוד וללא נכסים
- מתקיים מקצבת ביטוח לאומי וללא נכסים
- אינו עובד במשך שנה לאחר סגירת התיק
- עובד כשכיר המקבל השלמת הכנסה במשך שנה לאחר סגירת התיק

תנאי סף:

1. אין אפשרות לגבות החוב (מוצו הליכי גבייה)
2. לעוסק אין זכות בשותפות, ואינו בעל מניות/דירקטור בחברה פעילה

נוהל מע"מ - ויתור על ריבית

הפרשי הצמדה וקנסות מיום 19.4.2008:

הגבלת תקרות למתן הקלה/ויתור על הפרשי הצמדה וריבית

במע"מ:

בעל תפקיד	סמכות
סגן בכיר למנהל (אכיפת הגבייה) מנהל אגף א' גבייה (מיסים עקיפים)	ללא הגבלת סכום
ממונה אזורי (לאחר קבלת חו"ד מגובה ראשי/מנהל תחום ביקורת)	עד 40,000 ₪ (ללא הגבלה) עד 200,000 ₪ (מוגבל עד 50% מחוב הריבית והפרשי הצמדה)
ועדה משרדית הכוללת 3 עובדים (השתתפות חובה של סגן ממונה אזורי וגובה ראשי)	עד 80,000 ₪ (מוגבל עד 50% מחוב הריבית והפרשי הצמדה)
סגן ממונה אזורי	עד 20,000 ₪

נוהל מע"מ - ויתור על ריבית

הפרשי הצמדה וקנסות מיום 19.4.2008:

חלק 16.2 לנוהל - השיקולים לויתור על כפל מס, קנס והוצאות גבייה:

תנאי סף:

לעוסק לא
קיימים חובות
בגין קנס מנהלי
ו/או חובות
אחרים לרשות.

ככלל, הטיפול
בבקשה יותנה
בהסדרת החוב.

- קיומם של הליכים פלייליים (הוגש/יוגש כתב אישום? הוטל קנס מנהלי? אושרה בקשה לתשלום כופר?)
- מחלוקת בשאלה משפטית/מקצועית (מורכבות, אופי המחלוקת, תום לב)
- שיקולי גבייה (תיק סגור ומוצו הליכי אכיפה)
- במקרה של קושי מיוחד בגביית הקנס – נדרש אישור הממונה ו/או סגנו
- במקרה של קנס בגין שיק שלא כובד – נדרש אישור הממונה

נוהל מע"מ - ויתור על ריבית

הפרשי הצמדה וקנסות מיום 19.4.2008:

חלק 16.2 לנוהל- השיקולים לויתור על כפל מס, קנס והוצאות
גבייה- המשך:

■ מצב אישי של העוסק

- מחלה קשה של העוסק/קרובו
- נכות קשה
- אסון במשפחה
- אסיר לשעבר בשיקום
- נרקומן בהליכי גמילה
- נתמך סעד קשה
- גיל מבוגר מאוד וללא נכסים
- מתקיים מקצבת ביטוח לאומי וללא נכסים
- אינו עובד במשך שנה לאחר סגירת התיק
- עובד כשכיר המקבל השלמת הכנסה במשך שנה לאחר סגירת התיק

תנאי סף:
לעוסק לא
קיימים חובות
בגין קנס מנהלי
ו/או חובות
אחרים לרשות.

ככלל, הטיפול
בבקשה יותנה
בהסדרת החוב.

נוהל מע"מ - ויתור על ריבית

הפרשי הצמדה וקנסות מיום 19.4.2008:

חלק 16.2 לנוהל – ויתור על קנס בשל סטייה מהותית מהוראות

ניהול ספרים:

מהות הקנס - סעיף 95 לחוק קובע קנס בשיעור 1% מהעסקאות בשל סטייה מהותית מהוראות ניהול ספרים.

הסמכות לויתור/הפחתה – ממונה או סגנו (לא כולל גובה ראשי)

שיקולים נוספים שיש לבחון:

- שיעור הערך המוסף של העוסק ביחס לקנס
- היקף הסטייה מהוראות ניהול ספרים
- סכום המס שהעוסק העלים ולא דיווח
- מידת התחכום הכרוכה בשיטת ההעלמה שנקט העוסק
- עברו של העוסק (האם הוצאו בעבר שומות ו/או הוטלו קנסות לפי ס' 95 לחוק)
- היקף הרווח השנתי לעומת סכום הקנס

נוהל מע"מ - ויתור על ריבית

הפרשי הצמדה וקנסות מיום 19.4.2008:

חלק 16.2 לנוהל-ויתור על קנס בגין הגשת דו"ח מתקן ביוזמת

העוסק:

סעיף 95 לחוק קובע קנס בשיעור 1% מהעסקאות בשל סטייה מהותית מהוראות ניהול ספרים.

התנאים לויתור/הפחתה:

- הוכח להנחת דעתו של המנהל/המוסמך שמדובר בטעות שנעשתה בתום לב
- מחזור העסקאות הנוסף שבדו"ח המתקן אינו חורג משמעותית ממחזור העסקאות שדווח
- בתקופה של 12 חודשים שקדמה להגשת הדו"ח המתקן הוגש לכל היותר דו"ח מתקן אחד נוסף
- לא מתנהל הליך חקירה, ביקורת חשבונות או בירור אחר (אזרחי/פלילי)

נוהל מע"מ - ויתור על ריבית

הפרשי הצמדה וקנסות מיום 19.4.2008:

הגבלת תקרות למתן הקלה/ויתור על קנסות במע"מ:

סמכות	בעל תפקיד
ללא הגבלת סכום	סגן בכיר למנהל (אכיפת הגבייה) מנהל אגף א' גבייה (מיסים עקיפים)
עד 200,000 ₪	ממונה אזורי (לאחר קבלת חו"ד מגובה ראשי/מנהל תחום ביקורת)
עד 100,000 ₪	סגן ממונה אזורי/גובה ראשי
עד 30,000 ₪	סגן גובה ראשי
עד 20,000 ₪	מרכז
עד 15,000 ₪	ראש ענף
עד 2,500 ₪	מנהל מדור

פס"ד פרופ' קרצמר

הפחתה/ביטול הצמדה, ריבית וקנסות

ע"מ 14-10-4690, קרצמר נ' פקיד שומה ירושלים (5.10.2016)

מדובר בפרופ' אשר קיבל מלגת הצטיינות עבור מחקר.

הפרופ' דיווח לפקיד השומה על הסכומים אשר קיבל מאוניברסיטת ניו יורק, תוך נקיטת עמדה פרשנית אשר נראתה לו נכונה.

ביהמ"ש קבע, כי אין להטיל קנס גירעון אם ההכנסה דווחה לפי פרשנות אפשרית לגיטימית. שכן הפרופ' פעל בתום לב ואין לייחס אליו רשלנות.

העובדה כי ביהמ"ש קיבל את עמדת פקיד השומה וקבע כי תוספת להכנסה החייבת במס, אינה הופכת את קנס הגירעון לכזה שנוצר במזיד או מתוך כוונה להתחמק מתשלום מס.

לפיכך, הקנס בוטל.

מסקנה: גילוי נאות לפרשנות המיסויית שננקטה יסייע לתום הלב

הפחתה/ביטול הצמדה, ריבית וקנסות

ע"א 1134/11, שביט נ' פקיד שומה באר שבע (12.5.2013)

"קנס גרעון" בשיעור 15%, בהתאם לסעיף 191(ב) לפק', מוטל על נישום אשר לגביו נקבע גרעון העולה על 50% מהמס שהוא חייב בו, ושלא הוכיח שלא התרשל בעריכת שומתו.

פקיד השומה הטיל על שביט קנס גרעון לשומת 1995 בסך 77,096 ₪ (קרן) ולשומת 1996 בסך 222,717 ₪ (קרן).

ביהמ"ש העליון קבע, כי גם אם לא נפסלו ספרי הנישום, אין באי הפסילה כדי לקבוע שהנישום לא התרשל. במקרה כזה, יש לבחון את שאלת ההתרשלות במשנה זהירות.

התנהלות שביט עולה כדי רשלנות, זאת לאור משקלם המצטבר של הפגמים בדיווח. ההסברים שניתנו רחוקים מלהניח את הדעת. מדובר בהיעדר תשומת לב ראויה וחוסר תום לב בשומה העצמית.

הפחתה/ביטול הצמדה, ריבית וקנסות

ע"מ 11-09-26814, אסי ברשישט נ' פקיד שומה חולון (29.11.2017)

ברשישט לא המציא את ספריו לפקיד השומה, בטענה כי כל ספרי החשבונות של העסק נשרפו.

פקיד השומה קבע כי יש לראות בברשישט כמי שחייב לנהל פנקסי חשבונות ולא ניהלם, וחייב אותו בקנס בסך 400,000 ₪.

ביהמ"ש קבע, כי הטלת הקנס אינה מידתית ועל כן יבוטל.

נסיבות המקרה אינן מצדיקות את הטלת העיצום הכספי, לנוכח היקפו ומידת פגיעתו בקניינו של הנישום.

הפחתה/ביטול הצמדה, ריבית וקנסות

עמ"ה 7/09, ניסים עזריה נ' פקיד שומה ירושלים (18.6.2012)

פקיד השומה הטיל קנס גרעון על עזריה בשל התרשלות בדיווח.

ביהמ"ש קבע, כי הפגמים בדיווח של עזריה מבססים קביעה שהדיווח לא נעשה בתשומת הלב הראויה אלא בצורה מרושלת.

ביהמ"ש הדגיש, כי העובדה שפקיד השומה הראה נכונות לחתום על הסכם שומה (גם כשהסכם זה לא נחתם בפועל), אין בה כדי לשלול התרשלות, שמצאה ביטוי באופן הדיווח הכולל של עזריה.

לפיכך, סמכות פקיד השומה לקנוס בגין התרשלות הופעלה כהלכה.

הפחתה/ביטול הצמדה, ריבית וקנסות

ע"מ 524-03, זיו דסקלו נ' פקיז שומה חיפה (21.11.2010)

ביהמ"ש קבע, כי יש להבחין בין סמכות להפחית חיוב ב- "קנס פיגורים" על חוב מס השנוי במחלוקת בתקופת ההליך המשפטי לבין הקטנת שיעור המס בדרך של הפחתת שיעור הפרשי הצמדה והריבית.

במקרה של הקטנת המס, מדובר בהפחתה של חוב המס עצמו.

במקרה של הפחתת קנס פיגורים - מדובר בתוספת מס.

הפחתה/ביטול הצמדה, ריבית וקנסות

ע"מ 56670-05-13, דוד מורגנשטיין נ' מנהל מע"מ – היחידה לפשיעה
חמורה (13.8.2019)

המנהל חייב ב- "כפל מס" בסכום של למעלה מ- 320,000,000 ₪, מכח סעיף 50 לחוק מע"מ, בגין הוצאת חשבוניות שלא כדין.

ביהמ"ש קבע, כי התפתחות מחלה או נכות, משפיעה על יכולתו של העוסק לפרוע את חובותיו למנהל מע"מ.

ביהמ"ש הפנה ל- "נוהל ויתור על קנסות, הפרשי הצמדה וריבית".

מכח סמכותו לפי סעיף 83(ה) לחוק, ביהמ"ש קבע כי יש להפחית שליש ממרכיב הכפל בשל המצב הרפואי.

הפחתה/ביטול הצמדה, ריבית וקנסות

ע"א 3886/12, זאב שרון קבלנות ועפר בע"מ נ' מנהל מע"מ (26.8.2014)

לעניין הפעלת סמכות המנהל להטיל על עוסק "כפל מס" וקנס מנהלי, בגין ניכוי תשומות בגין חשבוניות שהוצאו שלא כדין, יש לבחון את הידיעה הסובייקטיבית של העוסק.

האם ידע שהחשבוניות הוצאו שלא כדין או לפחות היה עליו לדעת זאת ועצם עיניו מדעת. יש לבחון את התנהגות העוסק ואם היו נסיבות חשודות שהוא נמנע מלברר אותן.

כאשר מדובר בחשבוניות שהוצאו שלא כדין, על העוסק לשכנע, כי נקט בפעולות של ממש, כדי להסיר את החשדות ולוודא תקינות החשבוניות.

הפחתה/ביטול הצמדה, ריבית וקנסות

ע"מ 17-03-58041, פסטובסקי סרגיי נ' מנהל מע"מ (29.5.2019)

המנהל חייב ב- "כפל מס" בסך 1,082,978 ₪, מכח סעיף 50 לחוק מע"מ, בגין הוצאת חשבוניות פיקטיביות.

ביהמ"ש קבע, מכח סמכותו לפי סעיף 83(ה) לחוק, כי יש להפחית את הקנס ולהעמידו על סכום קרן המס (ולא על כפלו).

הנסיבות להפחתת גובה הקנס:

1. פסטובסקי לא נהנה מפירות הפעילות האסורה, ולא הוכח כי הפיק תועלת כלכלית ישירה מפעילות זו.

2. רכיב ההרתעה הושג באמצעות ההליך הפלילי שהסתיים בהרשעה (מאסר בפועל וקנס בגובה 12,000 ₪)

3. אין זה סביר שהסנקציה האזרחית תהיה כבדה יתר על המידה בהשוואה לסנקציה המוטלת במישור הפלילי בגין מעשים זהים של סיוע להתחמק ממס.

הפחתה/ביטול הצמדה, ריבית וקנסות

סעיף 91(א) לחוק מע"מ

"הוגשו השגה או ערעור, רשאי המשיג או המערער שלא לשלם את המס השנוי במחלוקת והמנהל רשאי שלא להחזיר את עודף המס או את עודף מס התשומות השנוי במחלוקת וכן לעכב כל סכום המגיע למשיג או למערער..."

בג"צ 9909/01, יגאל שגיא נ' מנהל אגף המכס והמע"מ

הטלת קנס על חוב מס שלא שולם במועד היא לגיטימית.

ביהמ"ש קבע, כי תכליתה הסובייקטיבית של הוראת סעיף 91 לחוק, הינה לאפשר לחייב שלא לשלם את החוב שבמחלוקת, וגם כי לא יושת עליו תשלומי קנס ופיגורים במשך תקופת הבירור.

סעיפים 11+12 לנוהל 11/2011 - סמכות פקיד השומה לזיכור במקרה בו מתקיים הליך פלילי/אזרחי או לאחר סיום הליך פלילי/אזרחי.

משרד רמי אריה ושות'

עורכי דין, רואי חשבון ויועצי מס

מי
אנחנו?

- ניסיון מקצועי בתחום דיני המס של למעלה מ- **35 שנים!**
- מתן מענה הולם לבעיות בתחום המשפט המסחרי בכלל ודיני המס בפרט!
- התמחות בדיני מס, תכנון מס, מס הכנסה, מיסוי מקרקעין, מע"מ, מיסוי בינלאומי
- פיתרון בעיות וייעוץ בהליכים במדידה החשבונאית, ניתוח עסקי, תמחיר
- כימות נזקים ושירותים נלווים אחרים בתחומים שבהם נושקת עריכת הדין לראיית החשבון
- **חבר פורום המיסים של לשכת עורכי הדין בישראל**
- מרצה בכיר, כותב מאמרים וספרים מקצועיים ובעל מוניטין
- **מנהל מקצועי של מאגר המידע "מיסים ועסקים"** באינטרנט – מאגר העדכונים, מאמרים ופורומים באתר המיסוי, הגדול מסוגו בישראל – www.ralc.co.il
- עריכת חוות דעת מומחה בתחומים המשלבים חשבונאות ומשפט.
- **ניהול בוררות וגישורים** בהם נדרש יידע בחשבונאות, כלכלה ומסחר ומשפטים.
- **הערכות שווי חברות**, ניהול נאמנויות, תוכניות עסקיות, הסדרי הבראה לתאגידיים ויחידים, ייצוג בפני בנקים.